

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSA del. do SN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

w sprawie **M. B.**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 czerwca 2014 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 maja 2011 r., sygn. akt II Aka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 14 marca 2011 r., sygn. akt XVI K (...)

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M.C.B. Kancelaria Prawna w P. kwotę 442,80 zł (czterystu czterdziestu dwóch złotych i osiemdziesięciu groszy), w tym 23 % podatku VAT, tytułem wynagrodzenia jako obrońcy z urzędu za sporządzenie i wniesienie wniosku o wznowienie postępowania,

3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego **M. B.** we wniosku z dnia 7 kwietnia 2014 r. na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. oraz art. 542 § 1 k.p.k. i art. 544 § 2 k.p.k. wniosła o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 14 marca 2011 r., sygn. akt XVII K (...), utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 maja 2011 r., sygn. akt II AKa (...), w sprawie M. B. skazanego z art. 280 § 1 k.k. i art. 276 k.k. oraz z art. 289 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z uwagi na nowe fakty i dowody wskazujące na to, iż M. B. został skazany za przestępstwo zagrożone karą surowszą (rozbój), podczas gdy przestępstwo, które popełnił winno być zakwalifikowane jako oszustwo, ewentualnie kradzież, które są zagrożone karą łagodniejszą.

Nowymi, jak wynika z pisma procesowego obrońcy, dowodami w sprawie są informacje przekazane skazanemu przez: R. M. , M. M. oraz osobę o imieniu M. pseudonimie „G.”, z których wynikać ma, iż zeznania pokrzywdzonego P. K., obciążające skazanego były nieprawdziwe, gdyż w rzeczywistości nikt ze skazanych nie groził pokrzywdzonemu atrapą broni.

Obrońca wniosła o uchylenie obu wyroków i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na złożony wniosek o wznowienie postępowania prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o jego oddalenie z uwagi na jego bezzasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wznowienie postępowania karnego na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. może nastąpić wyłącznie wówczas, gdy istnieje, co najmniej wysokie prawdopodobieństwo, że skazany - pomimo prawomocnego przypisania mu przestępstwa skazany został za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nieuwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Wspomniane prawdopodobieństwo winno wynikać z nowych faktów lub dowodów ujawnionych po zakończeniu procesu, które nie były znane sądom pierwszej i drugiej instancji w chwili ich orzekania. Takich faktów i dowodów

wskazujących na wysokie prawdopodobieństwo nietrafności prawomocnego rozstrzygnięcia autorka wniosku nie przedstawiła. Obrońca, powołując się na istnienie „nowych okoliczności”, kwestionuje ocenę zeznań pokrzywdzonego P. K., twierdząc, że są one niewiarygodne, co w konsekwencji powinno doprowadzić do zmiany ustaleń faktycznych i przyjęcia łagodniejszej kwalifikacji czynu jakiego się skazany dopuścił i w konsekwencji orzeczenia łagodniejszej kary. Tymczasem nowe fakty nie mogą być ustalone w oparciu o poprzednio przeprowadzone dowody, albowiem dopuszczenie takiej możliwości oznaczałoby przyzwolenie na dokonywanie w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania ponownej oceny dowodów i czynienia na tej podstawie nowej oceny odmiennych ustaleń faktycznych. W toku postępowania nie jest dopuszczalne badanie prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanej przez sądy orzekające w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2013 r., IV KO 28/13, Lex nr 1393801). Sądy wiele miejsca i uwagi poświęciły ocenie wszystkich przeprowadzonych dowodów, a zwłaszcza zeznań pokrzywdzonego, mając na względzie okoliczności zajścia w dniu 17 czerwca 2010 r. w M., gdzie trzech mężczyzn, w tym M. B., wspólnie i w porozumieniu w bezprawny sposób oddziaływało na P.K., który był sam. Lektura uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego dowodzi, że rzetelnie odniesiono się do wszystkich depozycji pokrzywdzonego, zaznaczono, że i inne dowody, precyzyjnie wskazane (uzasadnienie sądu *a quo* – s. 9 – 12), potwierdziły jego relacje i dokonano wnikliwej oceny prawnokarnej m. in. zachowania M. B.. Przyjęta multikwalifikacja przypisanego m. in. skazanemu M. B. czynu oddaje całą zawartość bezprawia tego zachowania. Także Sąd Apelacyjny odniósł się do wszystkich podniesionych zarzutów we wniesionych apelacjach, w tym precyzyjnie wskazał argumenty, które zadecydowały o utrzymaniu w mocy wyroku sądu pierwszej instancji i wykluczeniu w szczególności tego, że sprawcy dopuścili się „jedynie” przestępstwa oszustwa (uzasadnienie sądu *ad quem* – s. 8 – 13).

Obecnie, w przedmiotowym wniosku, obrona podnosi, że skazany miał uzyskać informacje od trzech osób o fakcie zatajenia faktycznego przebiegu zdarzenia przez P. K.. Zasadnie wskazuje prokurator w pisemnej odpowiedzi na wniosek o wznowienie postępowania, że żadna ze wskazanych we wniosku osób

nie była bezpośrednim świadkiem zdarzenia. Ich ewentualna relacja (jak pisze obrońca), byłaby zgodna z wersją wydarzeń przedstawianą przez skazanego w toku postępowania. Sąd orzekający zaś jednoznacznie odrzucił taką wersję wydarzeń prawidłowo stanowisko to motywując, co zostało w pełni zaakceptowane w toku rzetelnie przeprowadzonej kontroli instancyjnej. Powyższe potwierdza również fakt, że Sąd Najwyższy, który rozpoznając kasację obrońcy skazanego M. B., opierającą się również na kwestionowaniu w tym zakresie ustaleń faktycznych, oddalił ją jako oczywiście bezzasadną (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2012 r., sygn. akt V KK 330/11).

W tej sytuacji stanowisko wnioskodawcy o konieczności wznowienia postępowania sądowego tylko (podkreślenie – SN) na podstawie twierdzenia skazanego, że jest mu wiadome, iż istnieją osoby, które dowiedziały się od pokrzywdzonego o składaniu przez niego nieprawdziwych zeznań, nie jest trafne i z tego powodu nie mogło wywrzeć skutku zgodnego z kierunkiem wniosku. Brak jest bowiem przesłanek, aby przyjąć, że osoby wskazane przez wnioskodawcę rzeczywiście posiadają jakiekolwiek informacje dotyczące przedmiotowej sprawy. Nie jest bowiem możliwe kwestionowanie orzeczenia jedynie na podstawie twierdzenia, że skazany uważa, iż zna osoby, których zdaniem stan faktyczny jest odmienny od ustalonego przed sądem. Przedmiotem rozstrzygnięcia w postępowaniu o wznowienie jest kwestia istnienia podstaw do wznowienia postępowania, nie zaś kwestia odpowiedzialności karnej, której dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Ocena nowych faktów i dowodów musi być prowadzona przez pryzmat ustaleń dokonanych przez sąd orzekający w sprawie, a jej wynik prowadzić do wniosku o wysokim prawdopodobieństwie wadliwości wyroku, a tego w żadnym razie nie można, w świetle treści wniosku obrońcy, przyjąć. Gdy obrońca, jako podstawę wniosku o wznowienie, wskazuje „nowe fakty i dowody”, na nim ciąży obowiązek uprawdopodobnienia zasadności tego wniosku, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem obalono wobec skazanego zasadę domniemania niewinności. Samo zgłoszenie „nowych faktów i dowodów” nie oznacza, że sąd w każdym przypadku zobowiązany jest do wznowienia postępowania, gdyż te nowe fakty i dowody, co należy jeszcze raz podkreślić, podlegają ocenie, dokonywanej w powiązaniu z

materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w toku jej rozpoznawania przez sądy obu instancji. Ponadto wskazać należy, że także w trybie przewidzianym w art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. nie można ustalać, czy wskazywane osoby w ogóle mają określone wiadomości stanowiące podstawę faktyczną wniosku o wznowienie postępowania. Trzeba bowiem ocenić na ile wskazany we wniosku dowód wykazuje rzeczywiste niebezpieczeństwo błędności prawomocnego wyroku skazującego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2013 r., IV KO 48/13, OSNKW 2014/3/23).

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo advokaturze (Dz. U. 2014.635-t.j) w zw. z § 14 ust. 4 pkt 1 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461) zasądzono na rzecz adw. M. C. B. kwotę. 442,80 złotych za sporządzenie i wniesienie wniosku o wznowienie postępowania.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 639 k.p.k. Sąd Najwyższy zwolnił skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę orzeczono jak na wstępie.